

МИНИСТЕРСТВО ПО ДЕЛАМ
ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ
И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Ак. Губкина, 50, г. Казань, 420088

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ
ЭШЛӘРЕ ҺӘМ ГАДӘТТӘН ТЫШ
ХӘЛЛӘР МИНИСТРЛЫГЫ
Ак. Губкин ур., 50, Казан шәһ., 420088

Тел. (843) 221-61-04, факс 221-61-54, E-mail: mchs@tatar.ru, сайт: mchs.tatarstan.ru

№ _____
На _____ от _____

Министру
образования и науки
Республики Татарстан

И.Г. Хадиуллину

О направлении
инструкции

Уважаемый Ильсур Гараевич!

В дополнение к письму от 12.04.2025 № 2518/ТЗ-4-3 направляю инструкцию для администрации (персонала) и обучающихся образовательных организаций о действиях при атаке беспилотных летательных аппаратов на татарском языке.

Прошу Вас организовать доведение инструкции до образовательных организаций.

Приложение: на 3 л. в 1 экз.

Временно исполняющий
обязанности министра

А.Н. Орлов

И.И. Болонин
221-62-30

**Администрация (персонал) һәм белем бирү оешмалары укучылары өчен
пилотсыз очучы аппарат һөжүме вакытында гамәлләр турында
Күрсәтмә**

Укучылар белем бирү оешмасында булганда **«Внимание! Республика Татарстан! Опасность атаки БПЛА»** сигналын алгач, түбәндәге гамәлләр тәкъдим ителә:

I. Администрациягә (персоналга):

Пилотсыз очучы аппарат һөжүме һәм алдагы гамәлләр тәртибе турында хәбәрне объектын хәбәр итү системасы (хәбәр бирү жайланмасы) буенча тапшырырга;

дәресләрен шунда ук туктатырга;

пилотсыз очучы аппарат һөжүме очрагында гамәлләр тәртибе турында объект күрсәтмәсендә каралган чараларны башкаруга керешергә (алда - күрсәтмә);

укучыларны урнаштыру өчен каралган качу урыннарын яшеренүчеләрне кабул итүгә эзерлеккә китерергә;

пилотсыз очучы аппарат очып килү очрагына һаваны күзәтү өчен белем бирү оешмасы периметры буенча тотрыклы элемент белән күзәтү постлары куярга;

тиз арада, паникага бирелмичә, уяулыкны һәм тынычлыкны саклап, укучыларны алдан эзерләнгән, шул максатлар өчен жиһазландырылган һәм жайлаштырылган саклау корылмасында (качу урыны, подвал), бинаның цоколь (аскы) катында эвакуацияләүне һәм ышыклауны оештырырга, шул ук вакытта подвалда ике чыгу юлы булырга һәм вентиляция эшләргә тиеш;

медицина персоналының ярдәм күрсәтүгә эзерлеген тәмин итәргә;

мәгариф оешмасы территориясенә пилотсыз очучы аппарат төшкән очракта:

шунда ук ашыгыч оператив хезмәтләренә «112» бердәм чакыру номеры буенча шалтыратырга. Хәбәр итүченең фамилиясен, исеме һәм атасының исеме, аппаратның табылган вакытын, урынын (адресын) һәм оператор сораган башка мәгълүматларны хәбәр итәргә;

персоналның һәм укучыларның пилотсыз очучы аппарат төшкән урыннан куркынычсыз ераклыкта булуын, шулай ук ашыгыч оператив хезмәтләренә вакыйга булган урынга тоткарлыксыз керүен тәмин итәргә;

персоналга һәм укучыларга төшкән пилотсыз очучы аппарат янында булганда радиоаппаратура, мобиль телефоннар, GPS/ГЛОНАСС жайланмаларыннан файдаланырга, шулай ук фотога төшерүне һәм пилотсыз очучы аппарат төшкән урынның сурәтләрен челтәргә салуны тыярга;

ашыгыч оператив хезмәтләренә вакыйга булган урынга тоткарлыксыз керүен тәмин итәргә;

ашыгыч оператив хезмәтләр килгәч, аларның күрсәтмәләре буенча эш итәргә.

II. Укучыларга:

пилотсыз очучы аппарат һөжүме һәм алдагы гамәлләр тәртибе турында белем бирү оешмасы администрациясенә тавыш хәбәрен игътибар белән тыңларга;

Администрация (персонал) командасы буенча пилотсыз очучы аппарат һөжүме очрагында гамәлләр тәртибе турында объект күрсәтмәсендә каралган чараларны башкаруга керешергә (алда - инструкция);

тотрыклы элементле күзәтү постлары составына билгеләнгән укучыларга пилотсыз очучы аппарат очып килү очрагына һава киңлеген өзлексез визуаль күзәтүне тәмин итәргә, пилотсыз очучы аппарат күренгән очракта шунда ук администрациягә (персоналга) хәбәр итәргә;

бүлмәләрне электрсыз калдырырга (электр приборларын сүндерергә, утны сүндерергә);

тәрәзәләрне һәм ишекләрне ныклап ябарга;

икенчел зарарлаучы элементлардан (пыяла кыйпылчыклары һәм бина конструкциясе ватыкларынан) жәрәхәт алмас өчен тәрәзәләрдән һәм тышкы диварлардан мөмкин булган максималь ераклыкта торырга;

инструкциядә каралган икенчел зарарлаучы элементлардан саклану чараларын кулланырга;

үзәң белән яшеренергә шәхси документларны, булган индивидуаль саклану чараларын, дару тартмасын, элемент чараларын, кирәкле су һәм азык-төлек запасын (булган очракта) алырга;

уяулыкны һәм тынычлыкны саклап, тиз, паникасыз уку сыйныфларынан чыгып китәргә;

булган индивидуаль саклану чараларын эзер тотарга;

төп (резерв) эвакуация чыгу юллары буенча саклагыч корылмага (ышык урын, подвал), бинаның цоколь (аскы) катына төшәргә;

жаваплы хезмәткәр күрсәтмәләре нигезендә яшеренү урыннарына урнашырга;

яшеренү урыны (подвал) булмаганда тәрәзәсез бүлмә, терәк диварлар арасындагы урынны табарга, идәнгә утырырга һәм иелергә;

ачык территориядә (биналардан читтә) булганда, шунда ук бинада (яшеренү урынында, подвалда) ышыкланырга;

бинадан (яшеренү урынынан) «Отбой атаки БПЛА» сигналын алганчы чыкмаска һәм аны ташлап китмәскә.

Ачык территориядә (биналардан читтә) булганда, характерлы тавыш ишетеп, очып баручы пилотсыз очучы аппарат силуэтын күргәч, түбәндәге гамәлләр тәкъдим ителә:

күз күреме зонасыннан (куркыныч зонадан) китәргә, мөмкин булганча зигзаглап чабарга;

кичекмәстән якындагы бинада (качу урынында, подвалда) ышыкланырга;

шартлаткыч матдәләрен ташлаганда читкә йөгерергә, якындагы корылмада, бетон стена, койма нигезе, бордюр артына качарга, алар булмаганда - жиргә, канауга яки чокырга ятарга һәм куллар белән башны капларга;

беренче шартлаудан соң күтәрелмәскә, читкә тәгәрәргә яки шуышырга; пилотсыз очучы аппарат төшкәндә аңа яки аның калдыкларына кагылмаска: алар шартларга яки агулы булырга мөмкин;

белем бирү оешмасы территориясендә пилотсыз очучы аппарат төшкән очракта вакыйга турында администрациягә (персоналга) хәбәр итәргә;

пилотсыз очучы аппарат төшкән урыннан куркынычсыз ераклыкта торырга һәм ашыгыч оператив хезмәтләр килгәнче аңа беркемне дә китермәскә.

төшкән пилотсыз очучы аппарат янында булганда радиоаппаратура, мобиль телефоннар, GPS/ГЛОНАСС жайланмаларынан файдаланырга, шулай ук фотога төшерү һәм пилотсыз очучы аппарат төшкән урынның сурәтләрен челтәргә салу **катгый тыела**.

«Внимание! Республика Татарстан! Отбой атаки БПЛА» сигналын алгач, житәкче состав күрсәтмәләре нигезендә эш итәргә. Яшеренү урыныннан чыгып, ата-аналарга (законлы вәкилләргә) белем бирү процессының вакытлыча туктатылуы турында хәбәр итәргә.